

Vrijgeven zondagopenstelling winkels Dordrecht

Opvattingen en verwachte effecten ondernemers

Sinds 1 juli 2013 is de nieuwe Winkeltijdenwet in werking. Sindsdien hebben gemeenten de mogelijkheid zelf te beslissen over de winkelopenstelling op zondagen. De gemeenteraad heeft eind mei besloten om de zondagopening van winkels voor heel Dordrecht tussen 12.00 en 18.00 vrij te geven. Omdat er daarmee voor ondernemers veel verandert heeft de gemeenteraad tegelijkertijd een motie aangenomen waarin hij het college vraagt een representatief onderzoek te laten uitvoeren naar hoe betrokken ondernemers tegen deze verruiming aankijken en welke effecten zij daarvan verwachten.

Inhoud:

1. Conclusies
2. Resultaten in figuren, inclusief toelichtingen

Bijlage: tabellen

Het OCD voerde deze draagvlakmeting voor de gemeente Dordrecht uit. Voor het onderzoek benaderden we alle 672 winkeliers in Dordrecht. De totale respons onder hen bedroeg 43%, uiteenlopend van 50% in het Centrum tot 30% onder de verspreide vestigingen. Onder zelfstandige ondernemers was de respons iets lager (40%) dan onder filiaalbedrijven (48%).¹

In het centrum en de wijkwinkelcentra benaderden we daarnaast ook in totaal 136 ondernemers in horeca en overig leisure (o.a. galleries) en 101 ondernemers in het ambacht. Zij kunnen immers ook als belanghebbend worden aangemerkt. Hun respons bleef wat achter: 24% van de ondernemers in horeca/overig leisure en 28% van de ondernemers in het ambacht vulden de enquête in.

Conform de wens van de gemeenteraad kwamen de volgende onderwerpen in de enquête aan de orde:

- mening over huidige regeling zondagopenstelling
- hoe vaak men op de geldende koopzondagen geopend is
- mening over verruiming zondagopenstelling
- hoe vaak men dan open zou willen
- verwachte effect op het bezoek aan het gebied waar men gevestigd is, op het bedrijfseconomische functioneren van de eigen zaak en op het privéleven
- overwegingen die bij dit alles een rol spelen

non-respons onderzoek winkeliers

Bij dit soort enquêtes kan het altijd zo zijn dat ofwel voorstanders ofwel tegenstanders naar verhouding meer of minder reageren. Voor een goed beeld van de mening van de hele populatie is het daarom van belang om aanvullend ook in de non-respons groep de reden om niet mee te doen aan de enquête en de mening over het onderwerp te peilen. Wij hebben dit gedaan door een netto steekproef van 10% van de non-respons groep winkels na te bellen. Hieruit blijken 'drukte', 'vakantie', 'is blijven liggen', 'niet op gelet' veruit de belangrijkste redenen om niet te reageren. Een duidelijke meerderheid (75%) vindt de beoogde verruiming goed, al gaat men zelf veelal niet (elke zondag) open.

1 Conclusies

Minimaal de helft van de winkeliers vindt vrijgeven zondagsopening een goede ontwikkeling

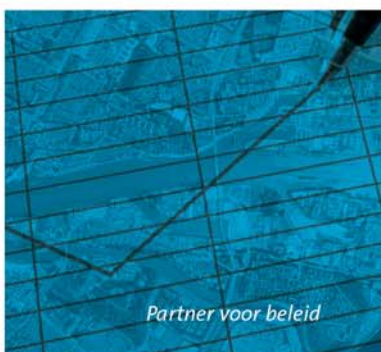
Van de winkeliers die respondeerden op de enquête vinden vier op de tien het een goede ontwikkeling dat alle winkels in Dordrecht voortaan elke zondag van 12.00 tot 18.00 uur open mogen zijn. In de non-responsgroep ligt dit aandeel echter hoger. De statistische marges in acht genomen vindt in totaal minimaal de helft van de winkeliers het vrijgeven een goede ontwikkeling. Van de respondenten uit de horeca (en overig leisure) vinden acht op de tien dit een goede ontwikkeling, van het ambacht zes op de tien.²

¹ Voor een representatief totaalbeeld van de meningen van alle detaillisten hebben we de respons herwogen naar gebied (Centrum, winkelcentra, overig) en formule (zelfstandige, filiaalbedrijf).

² Omdat dat toch de primaire doelgroep is, hebben we ons bij het non-responsonderzoek beperkt tot de winkeliers. Gelet op de relatief lage respons moeten de enquêteresultaten voor horeca/leisure en ambacht als indicatief worden opgevat.

Minimaal de helft van de winkeliers vindt vrijgeven van de zondagsopening een goede ontwikkeling

Partner voor beleid

Vooral in de wijkwinkelcentra weinig steun

Vinden gemiddeld in de enquête vier op de tien winkeliers het vrijgeven een goede ontwikkeling, in de wijkwinkelcentra zijn dat er maar twee op de tien. Daar vinden winkeliers meer dan gemiddeld dat de winkels daarmee te vaak open mogen, of is men meer dan gemiddeld principieel tegen zondagsopening.

Geen grote verschillen tussen zelfstandige ondernemers en filiaalbedrijf of naar personeelsomvang

De enquête noch het non-respons onderzoek signaleert grote verschillen tussen zelfstandige ondernemers en het filiaalbedrijf. In de enquête vindt 43% van het filiaalbedrijf het vrijgeven een goede ontwikkeling, tegen 37% van de zelfstandige ondernemers. In de non-responsgroep is dat voor beide groepen rond de 75%. Kijken we naar personeelsomvang, dan vindt van de groep met 10 of meer werknemers, maar ook van de groep met 1 werknemer het grootste aandeel (47% à 48%) het een goede ontwikkeling. Maar het verschil met de groep zonder personeel (35%), 2-4 werknemers (35%) en 5-9 werknemers (33%) is vrij gering.

Ruim een derde winkeliers zal nooit open gaan, twee op de tien elke zondag

Hier zien we wel wat grotere verschillen tussen filiaalbedrijf en zelfstandig ondernemer. Van de filiaalbedrijven gaat bij vrijgeven van de zondagopening naar verwachting 30% elke zondag open. Maar nog altijd een kwart zegt nooit open te zullen gaan. Dit zijn vooral filiaalbedrijven gevestigd in de wijkwinkelcentra, waar de animo voor open gaan op zondag in totaal ook het geringst is. Nog eens een kwart wil eens in de maand op zondag open. Veel filiaalbedrijven (44%) geven ook aan de huidige regeling zo goed te vinden, ook filiaalbedrijven in het Centrum.

Van de zelfstandigen zullen er naar eigen verwachting vier op de tien nooit op zondag open gaan, ook al vindt men het vrijgeven een goede zaak. 16% opteert voor elke zondag open.³

Meer bezoekers verwacht door verruiming winkelopenstelling op zondag

Vier op de tien winkeliers verwacht door de verruiming van de winkelopenstelling op zondag op jaarbasis meer bezoekers in het gebied/winkelcentrum waar men is gevestigd. De horeca is een stuk optimistischer: onder hen verwacht drie kwart dit. Onder het ambacht is dit ongeveer de helft. Ongeveer een derde van de winkeliers verwacht door de verruiming op jaarbasis even veel bezoekers. Zij denken dat alleen de dagen waarop men gaat winkelen/boodschappen gaat doen verschuift. Twee op de tien winkeliers weet niet wat voor effect de verruiming zal hebben voor het bezoek, 5% verwacht juist minder bezoekers. Dit aantal is hoger in de wijkwinkelcentra (10%).

Ook over effect op bedrijfseconomisch functioneren wordt wisselend gedacht

Een derde van de winkeliers verwacht van het vrijgeven van de zondagopenstelling een positief effect op het bedrijfseconomisch functioneren van hun zaak. Dit aandeel is lager dan boven, omdat ook veel ondernemers er voor kiezen gesloten te blijven.⁴ Filiaalbedrijven (40%) en winkeliers in het Kernwinkelgebied (43%) zijn wat dit betreft optimistischer.

Ongeveer vier op de tien verwacht dat de verruiming van de winkelopenstelling op zondag nauwelijks of geen effect heeft op het bedrijfseconomisch functioneren van de eigen zaak. Volgens hen kunnen mensen maar één keer hun geld besteden en gaan dan op zondag shoppen in plaats van op een andere dag. Zo'n twee op de tien winkeliers verwacht dat de verruiming een negatief effect zal hebben op het bedrijfseconomisch functioneren. In de wijkwinkelcentra bedraagt dit aandeel het dubbele (40%). Zij zien omzet wegvloeien naar het centrum.

In de horeca/leisure verwacht drie kwart van de respondenten een positief effect op het bedrijfseconomisch functioneren van de eigen zaak door de verruiming van de winkelopenstelling op zondag, onder het ambacht ligt dit rond de 50%. Maar deze laatste groep blijft dan ook vaker gesloten.

Minimaal een derde van de winkeliers zal nooit open gaan op zondag, vooralsnog twee op de tien elke zondag.

Een derde van de winkeliers verwacht een positief effect op het bedrijfseconomisch functioneren van de eigen zaak.

³ Gelet op de uitkomsten van het non-respons onderzoek ligt het aandeel winkeliers dat nooit open zal gaan naar alle waarschijnlijkheid nog wat hoger.

⁴ Gelet op de uitkomsten van het non-respons onderzoek ligt het aandeel winkeliers dat een positief effect verwacht naar alle waarschijnlijkheid wat lager. Immers, meer winkeliers blijven dicht op zondag

Effect op privéleven

Van de winkeliers verwacht vier op de tien van de verruiming van de winkelpenstelling op zondag een negatief effect op zijn/haar privéleven. Ongeveer drie op de tien verwachten nauwelijks of geen effect hiervan. Opmerkelijk is dat meer filiaalbedrijven dan zelfstandige ondernemers een negatief effect verwachten. Maar zij gaan dan ook vaker open. Onder de horeca/leisure verwacht zes op tien nauwelijks of geen effect op zijn/haar privéleven. Zij zijn vaak al elke zondag open.

Op andere dagen in de week minder vaak of korter open

Voor een grote meerderheid van de winkeliers lijkt dit (nog) niet te spelen. Eén op de tien geeft aan dit waarschijnlijk wel te doen.

Al met al

Al met al kunnen we concluderen dat er over het vrijgeven van de zondagopening van winkels in Dordrecht door de betrokken ondernemers genuanceerd wordt gedacht. Er is zeker draagvlak, maar zeker ook geen (bijna) unanieme steun. Veel winkeliers, filiaalbedrijven én zelfstandigen, staan als het ware te popelen om elke zondag open te gaan. En ook de horeca ziet het vrijgeven van de winkelpenstelling per saldo wel zitten. Anderen vinden het vrijgeven op zichzelf wel goed, maar gaan zelf niet open. Met name in de wijkwinkelcentra is men sceptischer en vrezen winkeliers omzetverlies aan het Centrum. De verschillen in opvattingen en verwachtingen tussen zelfstandige ondernemers en het filiaalbedrijf zijn daarbij alles bij elkaar klein en veelal terug te voeren naar de vestigingslocatie en het grotere aantal filiaalbedrijven dat elke zondag open denkt te gaan. Maar ook binnen het filiaalbedrijf wordt daarover genuanceerd gedacht. Behoorlijk wat vinden de huidige regeling goed zo, ook in het Centrum.

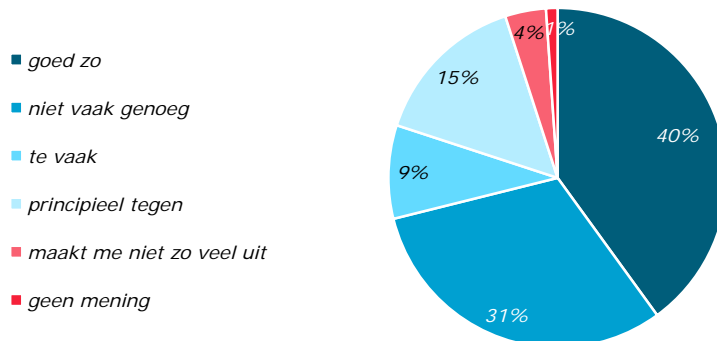

2 Resultaten in figuren inclusief toelichtingen

Hier geven we per vraag de resultaten van de enquête voor de winkels weer in een cirkeldiagram. Onder het diagram staat telkens voor de winkels welke groepen afwijken van het gemiddelde beeld. En de resultaten voor de horeca en het ambacht. In de kaders staan de meest genoemde toelichtingen.

Figuur 1: Opvatting over huidige regeling zondagopenstelling, winkels

Toelichting: voor details naar gebied en formule, zie bijlage, tabel 2

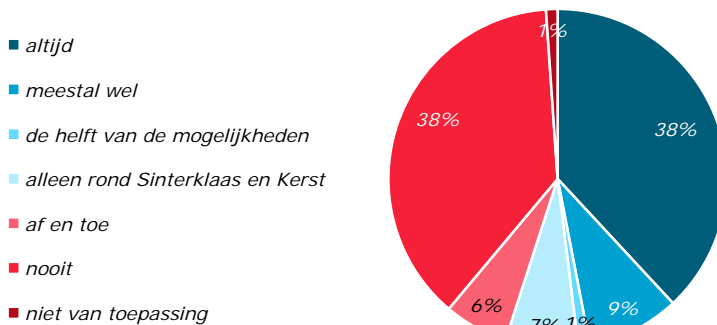
winkels:

- niet vaak genoeg: filiaalbedrijf 38%, zelfstandige 27%
- niet vaak genoeg: wijkwinkelcentra 21%

horeca/ambacht:

- horeca: niet vaak genoeg 56%
- ambacht: niet vaak genoeg 32%

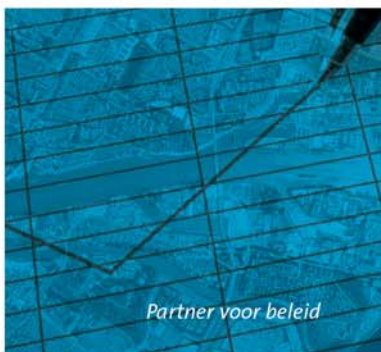
Figuur 2: Winkel op geldende koopzondagen geopend

Toelichting: voor details naar gebied en formule, zie bijlage, tabel 3

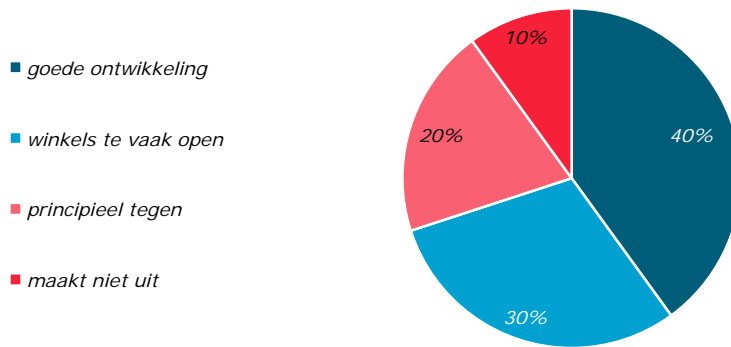
winkels:

- altijd open op geldende koopzondagen: KWG 67%, wijkwinkelcentra 10%, overig Dordt 20%
- idem: filiaalbedrijf 53%, zelfstandige 30%
- nooit open: KWG 14%, wijkwinkelcentra 62%, overig Dordt 65%

Figuur 3: Opvatting over verruiming zondagopenstelling, winkels

Toelichting: voor details naar gebied en formule, zie bijlage, tabel 4

winkels:

- goede ontwikkeling: overig Centrum 46%, wijkwinkelcentra 21%
- goede ontwikkeling: filiaalbedrijf 43%, zelfstandige 37%
- winkels te vaak open: wijkwinkelcentra 37%, overig Dordrecht 21%
- principeel tegen: wijkwinkelcentra 29%, overig Centrum 11%

horeca/ambacht:

- horeca: goede ontwikkeling 81%
- ambacht: goede ontwikkeling 63%

Meest genoemde toelichtingen vóór verruiming

- **Zelfstandig ondernemers:**
 - We leven nu in een maatschappij waarin iedereen het druk heeft en men het fijn vindt om op zondag boodschappen te doen of te winkelen.
 - De vrijheid om als zelfstandig ondernemer zelf te beslissen wanneer je op zondag open gaat.
 - Meer levendigheid in het centrum.
 - Goede tegenhanger van andere grote steden die op zondag open zijn, zo trek je meer toeristen.
- **Filiaalbedrijven:**
 - Commercieel belang, klanten gaan nu naar andere steden.
 - Iedereen moet de vrijheid krijgen om op zondag open te gaan wanneer zij zelf willen, dit vergroot de aantrekkingskracht van de binnenstad.
 - Meer levendigheid in het centrum op zondag.
 - Inspelen op de wensen en eisen van de consument. Consument geeft steeds meer aan op zondag te willen winkelen en boodschappen willen te doen.

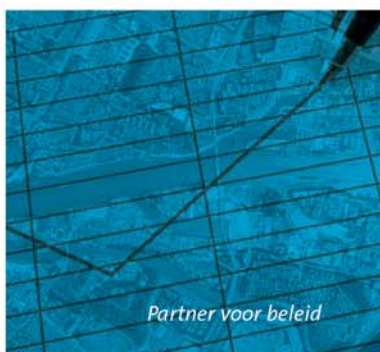
Meest genoemde toelichtingen tegen verruiming

- **Zelfstandig ondernemers:**
 - Helemaal geen vrij meer als je op zondag open bent.
 - Winkel is al 6 dagen per week open, zondag is een vrije dag.
 - Grote belasting voor personeel.
 - Niet rendabel om op zondag open te zijn.
 - Niet op zondag open vanwege het geloof.
 - Zondag is een rustdag, een dag om tijd te besteden aan je privéleven.
- **Filiaalbedrijven:**
 - Niet rendabel, de kosten zijn te hoog.
 - Personeel heeft ook een vrije dag nodig, hoeven niet altijd te werken.
 - Zondagopenstelling heeft geen toegevoegde waarde, kost meer dan het oplevert.
 - Niet op zondag open vanwege het geloof.

Tabel 1 Goede ontwikkeling, winkels; respons, non-respons en totaal (%)

	respons		non-respons		totaal	
	eng	min ¹	tel	min ¹	eng + tel	min ¹
% goed	40	35	75	63	60	51

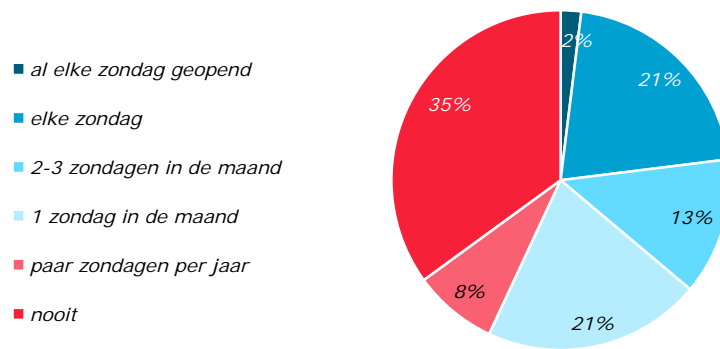
¹ minimale schatting met inachtneming statistische marge

Partner voor beleid

Figuur 4: Hoe vaak open willen op zondag, winkels

Toelichting: voor details naar gebied en formule, zie bijlage, tabel 5

winkels:

- elke zondag open: filiaalbedrijf 31%, zelfstandige 16%, wijkwinkelcentra 14%
- nooit open: zelfstandige 41%, filiaalbedrijf 25%
- nooit open KWG 17%, overig Centrum 26%, wijkwinkelcentra 56%, overig Dordt 59%

horeca/ambacht:

- horeca: elke zondag open 84%, nooit open 3%
- ambacht: elke zondag open 19%, nooit open 41%

Meest genoemde toelichtingen vóór verruiming (minimaal twee à drie zondagen in de maand open)

- *Zelfstandig ondernemers:*
 - Aantrekkelijker maken van het centrum voor inwoners en bezoekers.
 - Koopgedrag van de consument verplaatst zich naar de zaterdag en zondag.
- *Filiaalbedrijven:*
 - Wel vaker open mits andere winkels op zondag ook vaker open gaan.
 - Meer werkgelegenheid en omzetkansen.

Meest genoemde toelichtingen om niet (vaker) open te gaan (maximaal één zondag in de maand open)

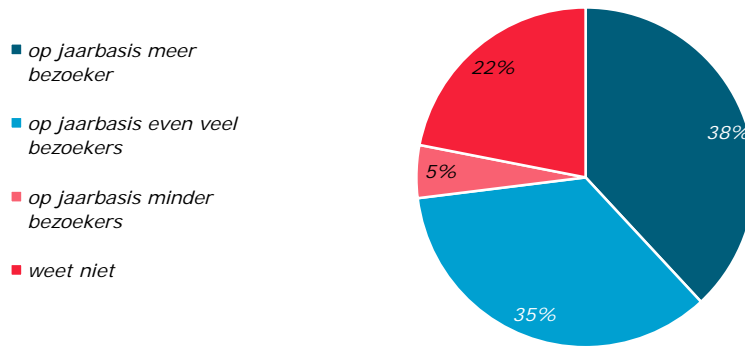
- *Zelfstandig ondernemers:*
 - Behoefte aan vrije zondagen.
 - Er komen extra kosten als je op zondag vaker open gaat.
 - Niet op zondag open omdat men één dag in de week rust wil.
- *Filiaalbedrijven:*
 - Omzet valt tegen, vooral mensen die alleen komen kijken en niks kopen.
 - Nooit op zondag open omdat het niet rendabel is om buiten het centrum open te gaan.

Partner voor beleid

Figuur 5: Verwacht effect verruiming winkelenstelling op zondag op bezoek gebied/winkelcentrum, winkels

Toelichting: voor details naar gebied en formule, zie bijlage, tabel 6

winkels:

- verwacht meer bezoekers: KWG 46%, wijkwinkelcentra 20%
- verwacht minder bezoeker: wijkwinkelcentra 12%

horeca/ambacht:

- horeca: verwacht meer bezoekers 74%
- ambacht: verwacht meer bezoekers 48%

Meest genoemde toelichtingen op jaarbasis in totaal meer bezoekers

- Kernwinkelgebied:
 - Als het duidelijk is voor de mensen wanneer de winkels op zondag open zijn, dan zal het voor consumenten aantrekkelijker worden om op die dagen te winkelen.
 - Er zullen meer mensen uit de omliggende gemeenten naar Dordrecht komen om op zondag te winkelen, in plaats van dat ze naar Rotterdam gaan.
 - Op zondag hebben mensen meer tijd om te winkelen. Dit betekent meer shoppers en dagjesmensen.
- Overig Centrum:
 - Meer koopmomenten.
 - Mensen zullen eerder naar het centrum komen als er meer levendigheid is.
- Wijkwinkelcentra:
 - Klanten zullen ook op zondag winkelen.

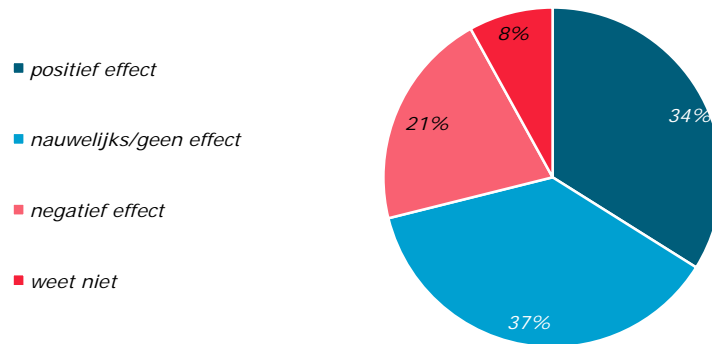
Meest genoemde toelichtingen op jaarbasis in totaal minder bezoekers

- Wijkwinkelcentra:
 - Mensen gaan naar het centrum als het centrum op zondag open is, ze gaan niet naar een buitenwijk.

Figuur 6: Verwacht effect door verruiming winkelopstelling op zondag op bedrijfseconomisch functioneren eigen zaak, winkels

Toelichting: voor details naar gebied en formule, zie bijlage, tabel 7

winkels:

- verwacht positief effect: filiaalbedrijf 40%, zelfstandige 30%
- verwacht positief effect: KWG 43%, wijkwinkelcentra 16%
- verwacht negatief effect: wijkwinkelcentra 40%, overig Centrum 11%

horeca/ambacht:

- horeca: verwacht positief effect 74%
- ambacht: verwacht positief effect 48%

Meest genoemde toelichtingen positief effect op bedrijfseconomisch functioneren

- *Zelfstandig ondernemers:*
 - Meer bezoekers en meer omzet.
- *Filiaalbedrijven:*
 - Meer klanten en dus meer omzet.

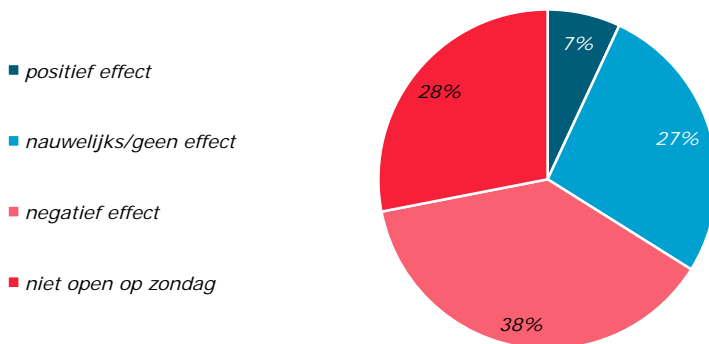
Meest genoemde toelichtingen negatief effect op bedrijfseconomisch functioneren

- *Zelfstandig ondernemers:*
 - De opbrengsten van de extra koopzondag(en) zullen de kosten niet dekken.
 - Ondernemers in een buurtcentrum zien hun omzet eerder verliezen, omdat mensen vooral naar het centrum gaan.
- *Filiaalbedrijven:*
 - Doordat de concurrenten ook open zijn kan er omzet wegvloeien.
 - Te hoge personeelskosten.

Figuur 7: Verwacht effect privéleven door verruiming winkelopenstelling op zondag, winkels

Toelichting: voor details naar gebied en formule, zie bijlage, tabel 8

winkels:

- verwacht negatief effect: zelfstandig ondernemer 33%, filiaalbedrijf 48%
- verwacht negatief effect: KWG 48%, wijkwinkelcentra 44%, overig Centrum 26%, overig Dordt 25%

horeca/ambacht:

- horeca: negatief effect verwacht 7%, nauwelijks/geen effect 61%
- ambacht: negatief effect verwacht 22%, nauwelijks/geen effect 33%

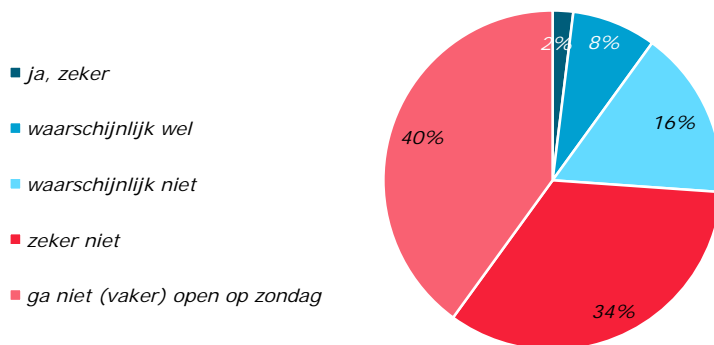
Meest genoemde toelichtingen positief effect op privéleven

- Zelfstandig ondernemers:
 - Meer inkomen.

Meest genoemde toelichtingen negatief effect op privéleven

- Zelfstandig ondernemers:
 - Zeven dagen in de week werken gaat ten koste van je privéleven.
 - Geen of weinig vrije tijd.
 - Toename van werkdruk.
- Filiaalbedrijven:
 - Geen vrije dag meer.
 - Geen tijd meer voor privéleven.

Figuur 8: Minder vaak/korter open op andere dagen door zondagopenstelling, winkels

Toelichting: voor details naar gebied en formule, zie bijlage, tabel 9

drs. F.W. Winterwerp
 M.X.L. Tan, Msc
 september 2014
 Postbus 619
 3300 AP Dordrecht
 (078) 770 3919
 ocd@drechtsteden.nl
 www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

Bijlage: Tabellen

In de factsheet en tabellen hanteren we de volgende begrippen:

- *Kernwinkelgebied*: Achterom, Bagijnhof, Drievriendenhof, Grote Spuistraat, Johan de Wittstraat tot Spuiboulevard, Kolfstraat, Korte Breestraat, Lengenstraat, Lindenstraat, Nieuwstraat zijde Statenplein, Raamstraat, Sarisgang, Spuiboulevard tussen Johand de Wittstr en Achterom, Statengang, Statenplaats, Statenplein, Tolbrug, Visbrug, Visstraat, Voorstraat-Augustein, Voorstraat-Midden, Voorstraat-West, Vriesestraat
- *Overig Centrum*: rest Historische Binnenstad en Schil
- *wijkwinkelcentra*: Sterrenburg, Crabbehof, Wielwijk, Bieshof en Damplein
- *overig Dordrecht*: buurtstrips, verspreide bewinkeling bebouwde kom, Woonboulevard, winkels op bedrijventerrein
- *leisure*: horeca, galerie, zonnebank, bioscoop; alleen voor zover gevestigd in centrum of wijkwinkelcentrum
- *ambacht*: kappers, schoonheidssalons, reparatie gebruiksgoederen, fotograaf e.d.; idem
- *filiaalbedrijf*: vestiging van een filiaalbedrijf (bron: Locatusbestand)
- *zelfstandig ondernemer*: geen vestiging filiaalbedrijf

Tabel 1 Respons uitgesplitst naar soort onderneming en locatie

	<i>n (aantal)</i>	<i>respons (aantal)</i>	<i>respons (%)</i>
<i>winkels/deelgebied</i>			
. Kernwinkelgebied	260	131	50
. overig Centrum	136	55	40
. wijkwinkelcentra	121	55	45
. overig Dordrecht	155	46	30
<i>winkels/formule</i>			
. zelfstandig ondernemer	431	172	40
. filiaalbedrijf	241	115	48
<i>totaal winkels</i>	<i>672</i>	<i>287</i>	<i>43</i>
. leisure ¹	136	32	24
. ambacht ¹	101	28	28

Toelichting: het respons percentage is het respons aantal gedeeld door n aantal

n = het totaal aantal aangeschreven bedrijven

¹ in Centrum en de wijkwinkelcentra

Tabel 2 Opvatting over huidige regeling zondagopenstelling (%)

	<i>goed zo</i>	<i>niet vaak genoeg</i>	<i>te vaak</i>	<i>principeel tegen</i>	<i>maakt me niet zo veel uit</i>	<i>geen mening</i>
<i>winkels/deelgebied</i>						
. Kernwinkelgebied	44	34	3	14	4	1
. overig Centrum	42	37	5	11	4	2
. wijkwinkelcentra	35	21	17	19	4	4
. overig Dordrecht	32	28	17	17	6	0
<i>winkels/formule</i>						
. zelfstandig ondernemer	37	27	12	19	5	1
. filiaalbedrijf	44	38	4	10	2	3
<i>totaal winkels</i>	<i>40</i>	<i>31</i>	<i>9</i>	<i>15</i>	<i>4</i>	<i>1</i>
. horeca ¹	16	56	6	6	9	6
. ambacht ¹	32	32	7	7	18	4

¹ in Centrum en de wijkwinkelcentra

Tabel 3 Winkel op voor gebied geldende koopzondagen geopend (%)

	<i>altijd</i>	<i>meestal wel</i>	<i>de helft van de mogelijkheden</i>	<i>alleen rond Sinterklaas en Kerst</i>	<i>af en toe</i>	<i>nooit</i>	<i>niet van toepassing</i>
<i>winkels/deelgebied</i>							
. Kernwinkelgebied	67	10	0	5	5	14	0
. overig Centrum	28	18	5	7	7	35	0
. wijkwinkelcentra	10	4	0	19	4	62	2
. overig Dordrecht	20	3	0	2	8	65	3
<i>winkels/formule</i>							
. zelfstandig ondernemer	30	10	1	8	9	41	1
. filiaalbedrijf	53	5	1	7	1	32	1
<i>totaal winkels</i>	<i>38</i>	<i>9</i>	<i>1</i>	<i>7</i>	<i>6</i>	<i>38</i>	<i>1</i>

Tabel 4 Opvatting over verruiming zondagopenstelling (%)

	<i>goede ontwikkeling</i>	<i>winkels te vaak open</i>	<i>principieel tegen</i>	<i>maakt niet uit</i>
<i>winkels/deelgebied</i>				
. Kernwinkelgebied	42	31	20	7
. overig Centrum	46	33	11	11
. wijkwinkelcentra	21	37	29	14
. overig Dordrecht	44	21	23	12
<i>winkels/formule</i>				
. zelfstandig ondernemer	37	30	22	11
. filiaalbedrijf	43	31	18	9
<i>totaal winkels</i>	<i>40</i>	<i>30</i>	<i>20</i>	<i>10</i>
. horeca ¹	81	6	6	6
. ambacht ¹	63	15	7	15

¹ in Centrum en de wijkwinkelcentra

Tabel 5 Hoe vaak open willen op zondag (%)

	<i>al elke zondag geopend</i>	<i>elke zondag</i>	<i>2-3 zondagen in de maand</i>	<i>1 zondag in de maand</i>	<i>paar zondagen per jaar</i>	<i>nooit</i>
<i>winkels/deelgebied</i>						
. Kernwinkelgebied	2	25	16	34	5	17
. overig Centrum	4	18	21	21	11	26
. wijkwinkelcentra	2	14	2	14	14	56
. overig Dordrecht	0	24	10	2	6	59
<i>winkels/formule</i>						
. zelfstandig ondernemer	2	16	17	17	8	41
. filiaalbedrijf	2	31	6	27	10	25
<i>totaal winkels</i>	<i>2</i>	<i>21</i>	<i>13</i>	<i>21</i>	<i>8</i>	<i>35</i>
. horeca ¹	55	29	7	3	3	3
. ambacht ¹	0	19	11	11	19	41

¹ in Centrum en de wijkwinkelcentra

Tabel 6 Verwachte effecten bezoek door verruiming winkelopenstelling op zondag (%)

	op jaarbasis meer bezoekers	op jaarbasis even veel bezoekers	op jaarbasis minder bezoekers	weet niet
<i>winkels/deelgebied</i>				
. Kernwinkelgebied	46	34	5	14
. overig Centrum	43	34	5	18
. wijkwinkelcentra	20	42	12	26
. overig Dordrecht	33	30	0	37
<i>winkels/formule</i>				
. zelfstandig ondernemer	36	36	5	24
. filiaalbedrijf	43	34	7	17
totaal winkels	38	35	5	22
. horeca ¹	74	3	10	13
. ambacht ¹	48	26	4	22

¹ in Centrum en de wijkwinkelcentra

Tabel 7 Verwachte effecten bedrijfseconomisch functioneren door verruiming winkelopenstelling op zondag (%)

	positief effect	nauwelijks/geen effect	negatief effect	weet niet
<i>winkels/deelgebied</i>				
. Kernwinkelgebied	43	30	21	6
. overig Centrum	33	46	11	11
. wijkwinkelcentra	16	42	40	2
. overig Dordrecht	32	37	16	16
<i>winkels/formule</i>				
. zelfstandig ondernemer	30	38	21	10
. filiaalbedrijf	40	34	21	6
totaal winkels	34	37	21	8
. horeca ¹	74	7	10	10
. ambacht ¹	48	30	19	4

¹ in Centrum en de wijkwinkelcentra

Tabel 8 Verwachte effecten privéleven door verruiming winkelopenstelling op zondag (%)

	positief effect	nauwelijks/geen effect	negatief effect	niet open op zondag	heb geen winkel
<i>winkels/deelgebied</i>					
. Kernwinkelgebied	5	31	48	17	0
. overig Centrum	7	46	26	19	0
. wijkwinkelcentra	2	12	44	38	0
. overig Dordrecht	13	14	25	46	0
<i>winkels/formule</i>					
. zelfstandig ondernemer	7	28	33	33	0
. filiaalbedrijf	6	27	48	19	0
totaal winkels	7	27	38	28	0
. horeca ¹	23	61	7	3	7
. ambacht ¹	19	33	22	26	0

¹ in Centrum en de wijkwinkelcentra

Tabel 9 Minder vaak/korter open op andere dagen door zondagopenstelling (%)

	ja, zeker	waarschijnlijk wel	waarschijnlijk niet	zeker niet	ga niet (vaker) open op zondag
winkels/deelgebied					
. Kernwinkelgebied	2	14	18	37	29
. overig Centrum	0	7	14	29	50
. wijkwinkelcentra	0	2	14	25	59
. overig Dordrecht	3	3	15	39	39
winkels/formule					
. zelfstandig ondernemer	2	11	16	26	45
. filiaalbedrijf	0	3	16	48	33
totaal winkels	2	8	16	34	40
. horeca ¹	4	7	7	75	7
. ambacht ¹	7	11	11	22	48

¹ in Centrum en de wijkwinkelcentra

Tabel 10 Opvatting over verruiming zondagopenstelling x opvatting over huidige regeling (%), winkels

huidige regeling	niet vaak genoeg	goed zo	te vaak	principeel tegen	geen uitgesproken mening	totaal
verruiming						
Goede ontwikkeling	94	12	32	2	31	40
Winkels te vaak open	5	59	56	0	19	30
Principeel tegen	0	12	4	98	12	20
Maakt niet uit	1	18	8	0	38	10

Tabel 11 Opvatting over verruiming zondagopenstelling x aantal personeelsleden (%), winkels

personeel	geen	1	2-4	5-9	10 of meer	totaal
verruiming						
Goede ontwikkeling	35	48	35	33	47	40
Winkels te vaak open	25	29	32	33	34	30
Principeel tegen	23	10	26	27	8	20
Maakt niet uit	17	13	7	7	11	10

Tabel 12 Opvatting over verruiming zondagopenstelling x hoe vaak open willen op zondag (%), winkels

hoe vaak open?	al elke zondag geopend	elke zondag	2-3 zondagen in de maand	1 zondag in de maand	paar zondagen per jaar	nooit
verruiming						
Goede ontwikkeling	3	54	24	3	5	10
Winkels te vaak open	0	1	9	45	14	31
Principeel tegen	1	0	0	14	4	81
Maakt niet uit	3	3	6	23	13	52
totaal	2	21	13	21	8	35

Tabel 13 Verwacht effect verruiming zondagopenstelling op bedrijfseconomisch functioneren x aantal personeelsleden (%), winkels

personeel	geen	1	2-4	5-9	10 of meer	totaal
effect						
positief	22	48	34	31	47	34
niet of nauwelijks	43	23	40	33	32	37
negatief	17	19	21	31	21	21
weet niet	18	10	6	4	0	8